

MEHMONXONALAR INTERYER DIZAYNIDA POSTMODERN USLUBIDAN FOYDALANISH MASALALARI

Tursunova Gulmira Rabbonovna

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti

«Turizm» kafedrasi katta o'qituvchisi

tursunova.gulmira1703@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6865624>

Annotatsiya: Ushbu maqolada postmodern uslubining rivojlanishi, mehmonxonalar interer dizaynida postmodern uslubini qo'llash, mehmonxonalar intererda ishlatiladigan dekor elementlari va ranglardan foydalanish kabi ma'lumotlar yoritilgan.

Kalit so'zlar: postmodern, modern, mehmonxona dizayni, interer, rang tasvir, bezak.

Postmodernizm lotincha post – «keyin» va fransuzcha moderne – «eng yangi», «zamonaviy» degan ma'nolarni anglatishini yuqoridagi fikrlardan bilib olish mumkin.

Bu uslub birinchi marta muddatli «postmodernizm» Nitsshening Superman nazariyasini tanqid maqolasida 1917 - yilda ishlatilgan bo'lishiga qaramay, 1960 - 1980 - yillarda jahon me'morchiligida yangi xalqaro yo'nalish - postmodernizm shakllandi. Postmodernizm zamonaviylikka qarshi turish uchun bir yo'l sifatida namoyon bo'ldi.

Ushbu tendentsiyaning kelib chiqishi AQShda sodir bo'lib, u yerda postmodernizm turli xil ijodiy tamoyillar va uslublar ustalarini birlashtirdi.

Postmodern uslubining bino va inshootlarda qo'llanilishining ikki turi mavjud:

Interyerda Postmodern uslubi;

Ekstererda Postmodern uslubi.

Interyerda postmodern uslubi. Postmodernizm modernizm o'rnini egalladi va u avvalgisiga qo'shimcha sifatida emas, balki modernizmga javob sifatida paydo bo'ldi. Vaqtlar o'tib, odamlar odatdagi binolar va dizayndan juda zerikib, badiiy ijodda yangi bosqich zarur ekanligini tushunishdi.

Fikr ko'pincha rangni tarixiy standart bilan bog'laydi. Postmodernizm «aql, bezak va belgi» ga qaytish sifatida qaraladi. Modernizmga qarama - qarshilik sifatida paydo bo'lgan, faqat bir necha kishi tushunishi mumkin, postmodernizm hamma narsani o'ynoqi shaklda kiyintirib, ommaviy va elita iste'molchi o'rtasidagi masofani yo'q qiladi.

Postmodernizm butunlay boshqa sohalarga oid narsalarning yagona madaniy makonda mavjudligini rivojlantiradi. Postmodernizm monoxromdan,

ratsional shakllardan yuz o'girib, dekorativlik va rang - baranglikka, kitsch va nafislikka, individuallik va elementlarning obrazli semantikasiga o'tdi.

Intererdagi postmodernizm bu - stereotiplarni rad etish, ichki elementlarning uyg'un kombinatsiyasi. Uslub ko'p qirrali, kuchli va o'ta zamonaviy bo'lib, u ichki dizayndagi ijodiy tasavvur va o'ziga xoslikning namoyon bo'lishiga zamin yaratadi.

Interyerda postmodernizmning o'ziga xos xususiyati odatiy, rasmiy nisbatlar va klassik jadvallarni buzishdir. Modernizm tamoyillaridan chiqib, postmodernizm zamonaviy ichki dizayn uslublarining nisbiy tartibi, uyg'unligi va soddaligiga qarama - qarshilik va noaniqlik kiritishga intiladi. Funktsionalizmni inkor etuvchi ushbu uslub ko'plab mutaxassislarning turli tushunchalarini, nafaqat oldingi tarixiy uslublardan, balki surrealizm, kitsch, kompyuter grafikasidan iqtiboslarni o'zida mujassam etgan bo'lib, u barcha zamonaviy tendentsiyalarni: strukturalizm, futurizm, yuqori texnologiyalarni birlashtiradi.

Postmodernizm interyerida aniq bezaklar, yorqin ranglardan foydalanish, shakllarning ramziyligini kiritish, to'qimalar va ularning kontrastli kombinatsiyasi sezilib turadi. Uslub yorug'lik va original dizayndagi keng zallar bilan ajralib turadi. Postmodern uslubdagi interyerlar ko'pincha restoranlar, klublar, go'zallik salonlari, shuningdek, assimetrik va erkin tartib bilan ajralib turadigan kvartiralariga, shuningdek dizaynga nostandart yondashuvga mos keladi.

Postmodern uslubdagi devorlar ma'lum bir pardozlash materialini talab qiladigan uslubning yo'qligi bilan ajralib turadi. Ko'pincha ular yorqin dekor elementlarini ta'kidlash uchun oddiy va neytral holga keltiriladi. Postmodernizm modernizmning merosxo'ri bo'lgani uchun devorlarni bezashda to'rtburchakli qirralar, temir va plastmassa panellardan foydalanish o'rinli bo'ladi. Bino devorlariga yorug'likdan foydalangan holda metall, shisha va hatto plastmassadan yasalgan bo'shliqlar, geometrik qo'shimchalar mos keladi, devorlardan birini hatto aerografiya bilan bezash mumkin. Ko'p rangli va yorqin ranglardan foydalanish kerakli effektga bog'liq bo'lib, ortiqcha to'yinganlikni aks etmaydi.

Postmodernizmدا ranglar ko'pincha neytral va yorqin bo'ladi. Devorni bezashda turli xil materiallar qabul qilinadi, barchasi qaysi uslublar asos sifatida qabul qilinishiga bog'liq. Intererdagi postmodern uslubi ko'plab qit'alar, mamlakatlar, tarixiy davrlar va etnik xususiyatlarga bo'lingan. Bu xilma - xillik sizning ijodiy tasavvuringiz va individualligingizning namoyon bo'lishi uchun yaxshi. Uslub juda kuchli va ultra zamonaviy.

Ushbu interyer uslubini tanlashdan oldin, unda o'zingizni aniq his qilishingiz kerak. Postmodernizm da ranglarga ustunlik berilmaydi, lekin yorqin ranglar, shuningdek, kumush, metall, marvarid va boshqalar ustuvorlik qiladi. Yorqin ranglarni, shuningdek, asosiy ohangni alohida e'tibor bilan tanlash lozim. Postmodern uslubdagi ranglar sizni zeriktirmasligi va ayni paytda juda «yaqin» bo'lishi kerak. Zamin va shiplar ko'pincha monoxromatik bo'lib, ya'ni shift bo'yalgan va pol qattiq bezak bilan bezatiladi. Geometrik yoki assimetrik ajoyib naqshlar, tekis ranglarga ega pol gilamchalarga mos tushadi. Shu bilan birga, g'ayrioddiy shakldagi katta qandil, ko'plab halogen yoki neon lampalar yorug'likka yorqin ranglar qo'shish uchun ishlatiladi.

Postmodern jihozlar uchun dinamik chiziqlar, nosimmetrik va assimetrik shakllar, shuningdek, transformatsiyalar ustunlik qiladi. Postmodernizm uslubi heterojenlik bilan ajralib turadi, bitta interyerda bir vaqtning o'zida silliq va soddalashtirilgan qattiq shakldagi jihoz bo'lishi mumkin. Postmodernizmdagi jihozlar o'ziga xos alohida dezayn deyish mumkin. Har bir detalga alohida e'tibor beriladi, yorqin qoplamalardagi klassik kreslolar, kosmik yoki o'zgaruvchan jihozlarda rangli yostiqlar joylashtiriladi. Ular oz miqdorda lekin zarur bo'lishi kerak, shundagina ularning barchasi mos va yaxlit ko'rinadi. Bunda yumshoq chiziqlar osongina qat'iy chiziqlar bilan birlashtiriladi. Teri, metall, xrom kabilar asosiy ishlov beruvchi mahsulot sifatida ishlatiladi.

Postmodern dekor elementlari zamonaviy san'at ob'ektlari ruhiga mos kelishi kerak. Aksessuarlar sifatida zamonaviy plastik, xrom bilan ishlangan haykalchalar, quritilgan gullar bilan geometrik va rangli ko'zalar mos keladi. Postmodernizmning ichki qismidagi san'at ob'ektlari ham juda kuchli va hatto injiq bo'lishi kerak. Devorlarga tegishli mavhum rasmlar, plakatlar, o'sha davr rassomlari asarlarining joylashtirilishi butun bir yaxlit ko'rinishni chiroyli namoyish eta oladi. Agar rasmlar abstraksionizm, kubizm, post - impressionizm yoki hatto dadaizm ruhida bo'lsa ham ular yorqin va to'yingan ko'rinadi. Postmodernizm uslubi butunlay boshqa tarixiy va madaniy davrlardan ko'p narsalarni tortib, ularni bir - biri bilan birlashtirib, interyerning yashash maydonini g'ayrioddiy estetik muhitga aylantiradi.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, postmodernizm uslubida mohirona yaratilgan interyer har qanday xonada mutlaqo zamonaviy, yangi va mustaqil ko'rinadi. Postmodernizm uslubidagi interyer mehmonlarni joyida hayratga solishi mumkin. Ushbu uslubdagi xona ijodkorlik uchun ideal platforma bo'lib, siz eski narsalar uchun yangi original foydalanishni topishingiz va ixtiro qilishingiz mumkin. Postmodernizm uslubidagi interyerni sizga mos ravishda o'zgartirish va sozlash oson.

Bugungi kunga kelib, postmodernizm uslubi interyerda tez - tez qo'llanilmoqda. Postmodernni idrok etishning yagona sharti shundaki, uni ichki dizaynda ishlatadigan odam optik bema'nilikka osongina moslashishi kerak. Postmodernizmning «boshqa uslublarda ko'rinishi» ijodiy va g'ayrioddiy tabiatni o'ziga jalb qiladi va o'ziga tortadi. Agar siz o'zingizni shunday deb bilsangiz, postmodernizm uslubidagi dizayn sizning interyeringizga juda mos keladi.

Xulosadan kelib chiqib, bino va inshootlar hamda mehmonxonalar uchun quyidagi takliflarni aytish mumkin:

mehmonxonalar orasida o'ziga xos imijni shakllantirish maqsadida interer va ekstereri uchun postmodern uslublaridan kengroq foydalanish;

mehmonxonalarni bezash uchun konstruktivizmning an'anaviy kub modellarini eslatuvchi odatdagi javonlar o'rniga konstruksiyalarni ishlatishimiz mumkin;

agar mehmonxona nomerlarida javonlar kerak bo'lsa, shisha mebelni tanlash hamda shisha kubikli tokchalar, ayniqsa, ularning atrofida yoritishni tashkil qilish mumkin;

mehmonxonalarning oshxona bo'limini bezashda postmodern uslubidagi tez - tez parvarish qilinadigan sirtlardan, oddiy va ergonomik mebellardan va funksional saqlash joylaridan foydalanish maqsadga muvofiq bo'ladi;

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Tuxliyev I.S., Abduxamidov A.S. Turizm: nazariya va amaliyot. Darslik. -T.: Fan va texnologiyalar nashriyot - matbaa uyi, 2021. -424b.
2. Raximov Z.O., Norkulova D.Z. Mehmonxona xo'jaligida rejalashtirish. Darslik. -S.: Turon Nashr, 2021.-204b.
3. Бауер, Н. В. Ландшафтное проектирование. // Учебное пособие. – Тюмен: ТюмГНГУ, 2011. – 240 с. ИСБН 978-5-9961-0500-7
4. Кокшина Г.Н., Кокшина Е.В. Основы дизайна гостиничного интерьера. // Учебное пособие. – Спб.: “Питер”, 2018.
5. Ожечов О.С., Уролов А.С., Рахимов К.Ж. Ландшафт архитектураси ва дизайни – Самарқанд: 2003 й.
6. <https://www.ereмонт.ru/enc/design/postmodernizm/postmodernism-interior.html>
7. <https://derufatb.com/stili-v-interiere/postmodernizm>